

GEN 103 Genderová struktura společnosti I

jarní semestr ak. roku 2006/7

Prezentace: asi tříčlenný tým v předstihu důkladně pročte všechny texty na daný týden, sejde se ke konzultaci (i opakovaně) a připraví otázky k seminární skupinové diskusi, nejde o reprodukci obsahů textů, ty čteme a tedy známe všichni, ale o nadstavbu (konkrétní příklady, další texty) a kladení provokativních otázek či komentářů, kvízy, podněty pro následující diskusi; délka prezentace max. 15 minut, také následná týmem připravená a moderovaná diskuse je součástí hodnocení prezentace. K jednotlivým tématům v sylabu se napíšete na začátku semestru u vyučující.

Forma hodnocení: prezentace max. 20 bodů

(V sylabu je prostor pro 31 prezentujících)

2. týden, 1. 3.

Instituce a genderové vztahy

prezentace a diskuse témat 1. a 2. týdne ze sylabu (4+3 studující)

1. čtyři studující.....

Povinná četba:

Connell, R. W.: Gender. Polity Press 2002. Kap. 3, str. 28 - 52

Connell, Robert William: The Question of Gender: Recognizing gender, understanding gender, defining gender. In: *Gender*. Polity Press 2002, s. 1-10

(zátěž povinné četby převedena na standardní strany českého textu: 70)

Další doporučená četba (opakování):

Giddens, Anthony: kapitola Gender s sexualita. In: Sociologie (verze překladu M. Linkové)

Šmausová, Gerlinda: Proti tvrdošíjně představě o ontické povaze gender a pohlaví. In: *Sociální studia* 7, 2002, FSS MU, Brno, s. 15-27

2. tři studující.....

Povinná četba:

Connell R. W.: Gender Relations: Patterns in gender. Four Dimensions of gender. Gender as history. The process of change. In: *Gender*. Polity Press 2002, s. 53 - 75

(zátěž povinné četby převedena na standardní strany českého textu: 48)

3. týden, 8. 3.

Genderová struktura (nejen české) společnosti

3. dva studující.....

Povinná četba:

Bourdieu, Pierre: Nadvláda mužů (orig. La domination masculine, Editions du Seuil 1998).

2000. Karolinum, Praha, s. 24 - 40 a 76 - 81

Demografická charakteristika české populace. In: Zpráva z výzkumu: Rovné příležitosti žen a mužů ve vybraných českých podnicích 2000-1. 2002. Gender centrum FSS MU v Brně. s. 9-15

(zátěž povinné četby převedena na standardní strany českého textu: 30)

Další doporučená četba:

Materiály ČSÚ, MPSV, SoÚ AV ČR (Ženy a muži v číslech)

Čermáková, M., Hašková, H., Křížková, A., Linková, M., Maříková, H., Musilová, M.:

Souvislosti a změny genderových diferencí v české společnosti v 90. letech. 2000. Sociologický ústav AV ČR, Praha. 145 s.

4. týden, 15. 3.

Dimenze genderu: Gender lokální a univerzální, soukromý a veřejný

4. čtyři studující

Povinná četba:

Connell R. W.: Gender on the Large Scale: Gender in the corporation. The state and gender, Gender in World society. In: Gender. Polity Press 2002, s. 97 - 114

Connell R. W.: Gender Politics: Personal politics, The patriarchal dividend and gender harm, Gender politics on a world scale. In: Gender. Polity Press 2002, s. 136 - 151

(zátěž povinné četby převedena na standardní strany českého textu: 66)

Další doporučená četba:

Radimská, Radka: Slad'ování soukromé a veřejné sféry: partnerské vztahy a pracovní uplatnění mužů a žen. In: Rovné příležitosti mužů a žen při slad'ování práce a rodiny? 2003. SoÚ AV ČR Praha. s. 89 – 102

Genderové vztahy a generované struktury

5. týden, 22. 3.

Veřejné reprezentace genderu – média; jazyk

5. tři studující.....

Povinná četba:

Havelková, Hana: Rod, kultura a demokracie v českých médiích. In: Žena a muž v médiích. 1998. Nadace Gender studies Praha. s. 4 – 8

Pavlík, Petr: Gender a média: stručný úvod do problematiky. In: Ženská práva jsou lidská práva. 2002. NESEHNUTÍ Brno. s. 138 - 152

Martin, Emily: The Egg and the Sperm: How Science Has constructed a Romance Based on Stereotypical Male-Female Roles (in: Lamphere, Ragone, Zavella *Situated Lives: Gender & Culture in Everyday Life*), s. 85-98

(zátěž povinné četby převedena na standardní strany českého textu: 53)

Další doporučená četba:

Oates - Indruchová, Libora: Žena na ulici. (Stereo)typizace ženy v současné velkoplošné reklamě v České republice. In: Sociologický časopis 1/1995, ročník 31. s. 85 - 104

9. týden, 19. 4.

Veřejné reprezentace genderu – mýtus krásy; násilí

9. tři studující.....

Povinná četba:

Jarkovská, Lucie a Navrátilová Jolana: Mýtus krásy. In: ABC feminismu. 2004. NESEHNUTÍ Brno. s. 129 – 136

Lišková, Kateřina: Zrcadlo, zrcadlo řekni. Imperativ mýtu krásy. In: Rodové stereotypy a ich dôsledky. Ružový a modrý svet. 2003. ASPEKT Bratislava. s. 102 - 112

Lišková, Kateřina: Hodné holky se dívají jinak aneb Feministické spory o pornografii. In: ABC feminismu. 2004. NESEHNUTÍ Brno. s. 139 – 148

Lišková, Kateřina: Z násilnění jako důsledek genderových nerovností. In: Ženská práva jsou lidská práva. 2002. NESEHNUTÍ Brno. s. 46 – 53

Lišková, Kateřina: Pornografie a feministická teorie. In: *Gender, rovné příležitosti, výzkum 1/2004*. Sociologický ústav AV ČR, Praha. s. 1 - 4

(zátěž povinné četby převedena na standardní strany českého textu: 43)

Další doporučená četba:

Wolf, Naomi: Mýtus krásy. 2000. ASPEKT Bratislava (orig. 1991 USA), 337 s.

Brownmiller, Susan: Proti naší vůli: Muži, ženy a znásilnění. (in: Oates-Indruchová, L. (ed.), s. 133-166

Valdřová, Jana. texty na www.eamos.cz/gender, např.

http://www.eamos.cz/amos/kat_ger/modules/low/kurz_text.php?id_kap=3&kod_kurzu=kat_ger_6109

a jakékoliv další její texty

10. týden, 26. 4.

Normativní společenské instituce: rodina

10. tři studující.....

Povinná četba:

Connell R. W.: Gender in Personal Life: Growing up gendered, Gender identity, Gender and sexualities. Gender. Polity Press 2002, s. 76 - 96

Radimská, Radka: Moc a individuální zájmy v partnerských vztazích. In: *Gender, rovné příležitosti, výzkum 3-4/2003*. Sociologický ústav AV ČR, Praha. s. 4 - 5

Kuttner, Robert: She Minds the Child, He Minds the Dog (Recenze knihy *The Second Shift*), dvě strany

Mainardi, Patricia: The Politics of Housework (článek - český překlad Potměchuť 2000), s. 15 – 18 (xerox)

(zátěž povinné četby převedena na standardní strany českého textu: 54)

Další doporučená četba:

Badinter, Elisabeth: *Materská láska*, kapitola 3., 1998 (orig. 1980) ASPEKT, Bratislava. s. 249 – 273

Jarkovská Lucie: Propopulační politika, feminismus a rovné příležitosti. In: Zpráva z výzkumu: Rovné příležitosti žen a mužů ve vybraných českých podnicích 2000-1. 2002. Gender centrum FSS MU v Brně. s. 42 - 48

Holter, Øystein Gullvåg: Can Men Do It? Men and Gender Equality – The Nordic Experience. Temanord 2003:510, Nordic Council of Ministers. Copenhagen 2003. 217 s.

Tomášek, Marcel: Singles v České republice. In: *Gender, rovné příležitosti, výzkum 3-4/2003*. Sociologický ústav AV ČR, Praha. s. 5 - 7

Tomášek, Marcel: Sami, ale ne tak úplně. In: *Gender, rovné příležitosti, výzkum 4/2004*.

Sociologický ústav AV ČR, Praha. s. 16 – 19

11. týden, 3. 5.

Normativní společenské instituce: (hetero)sexualita

11. dva studující.....

Povinná četba:

Šmausová, Gerlinda: Normativní heterosexuality bez nátlaku k prokreaci? In: *Gender, rovné příležitosti, výzkum 2-3/2004*. Sociologický ústav AV ČR, Praha. s. 1 - 4

Baršová, Andrea: Partnerské soužití gayů a lesbiček: kde jsme a kam směřujeme. In: ABC feminismu. 2004. NESEHNUTÍ Brno. s. 67 - 78

Sokolová, Věra.: "A co děti ...": gay a lesbické rodičovství. In: *ABC feminismu*. 2004. NESEHNUTÍ Brno. s. 81-96

(zátěž povinné četby převedena na standardní strany českého textu: 20 (36))

12. týden, 10. 5.

Normativní společenské instituce: vzdělávací systém

12. tři studující.....

Povinná četba:

Connell R. W.: The Play of Gender in school life. Gender. Polity Press 2002, s. 12 - 15

Jarkovská: Rovné příležitosti dívek a chlapců ve vzdělání. Nesehnutí 2003. 23 s.

Čermáková a kol.: Gender rozdílů a jejich příčiny – systémy vzdělávání a práce. In: Souvislosti a změny genderových diferencí v české společnosti v 90. letech. 2000. Sociologický ústav AV ČR, Praha. část s. 13 -22

(zátěž povinné četby převedena na standardní strany českého textu: 41)

Další doporučená četba:

Čermáková, M. (2002): Úspěšnost mužů a žen při přijetí na vysokou školu v ČR. in: *Gender, rovné příležitosti, výzkum 2-3/2002*. Sociologický ústav AV ČR, Praha. s. 7 - 8

13. týden, 17. 5.

Normativní společenské instituce: trh práce

13. čtyři studující

Povinná četba:

Křížková, Alena: Postavení žen na trhu práce a jejich pracovní preference. In: Rovné příležitosti mužů a žen při sladování práce a rodiny? 2003. SoÚ AV ČR Praha. s. 5 – 28

Zpráva z výzkumu: Rovné příležitosti žen a mužů ve vybraných českých podnicích 2000-1. 2002. Gender centrum FSS MU v Brně. s. 15 - 32

Čermáková a kol.: Gender rozdílů a jejich příčiny – systémy vzdělávání a práce. In: Souvislosti a změny genderových diferencí v české společnosti v 90. letech. 2000. Sociologický ústav AV ČR, Praha. část s. 22 – 32

Krause, Danica: Moderní společnost a její proměny: Gender v managementu. VUPSV 2005. s. 3 – 22 a 35-35

(zátěž povinné četby převedena na standardní strany českého textu: 74)

Další doporučená četba:

Čermáková, Marie: Postavení žen na trhu práce. In. Sociologický časopis 4/1997, ročník 33. s. 389 - 403

Machovcová, Kateřina: Rovné příležitosti mužů a žen v zaměstnání. In: ABC feminizmu. 2004. NESEHNUTÍ Brno. s. 29 - 37

Rovné příležitosti žen a mužů v zaměstnání. Nesehnutí 2003, 21 s.

Bulletin *Gender, rovné příležitosti, výzkum 1/2000 – 4/2004*. Praha SoÚ AV ČR.

Podmínky harmonizace práce a rodiny v ČR. 2002. SoÚ AV ČR Praha. 115 s.

Kuchařová, V., Zamykalová, L.: Rovnost příležitostí žen a mužů na trhu práce. 2000. VÚPSV, Praha.

14. týden, 25. 5. 2005

Prezentace oponentských posudků

Na každý projekt budou napsány 2 posudky dle standardních kritérií pro posuzování bakalářských prací (jsou vyvěšeny na katedrových www. stránkách). Všichni studující budou psát alespoň jeden takový posudek na seminární práci jiného týmu.